

POROČILO O DELU ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA ZA LETO 2020

PODROČJA DELA ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA

1. PSIHOSOCIALNA POMOČ DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM

Svetovanje

Delo v socialni službi se na Škofijski karitas opravlja že od leta 1991. V začetku je bila socialna dejavnost usmerjena predvsem k pomoči v hrani, obleki in plačevanju položnic, medtem ko ima danes vedno pomembnejšo vlogo svetovanje, saj so stiske ljudi, ki se obračajo na nas, redko le materialne narave.

Svetovalnica deluje že od leta 1995. Na individualni pogovor se lahko oglasijo vsi:

- ki so jih težave privedle v krizo, iz katere ne vidijo izhoda,
- ki se soočajo s psihičnimi težavami (čustvene, vedenjske, kognitivne),
- ki se težko soočajo z življenjskimi izzivi (odhod od doma, poroka, prihod otroka, »prazno gnezdo« itd.),
- ki potrebujejo pomoč in podporo ob življenjskih spremembah, tragedijah (nosečnost, odvajanje od odvisnosti, prihod otroka, smrt zakonca, otroka, staršev, izguba službe, ločitev itd.),
- ki potrebujejo nasvet in pomoč pri vzgoji otrok,
- ki imajo težave pri komunikaciji v okviru družine, s partnerjem in v širšem okolju,
- ki so nezadovoljni v partnerskem odnosu,
- ki so v družini deležni nasilja s strani partnerja,
- ki se v delovnem okolju ne počutijo dobro ter
- mladostniki s težavami.

Delo v svetovalnici temelji na individualnih, osebno vodenih pogovorih, ki peljejo k ublažitvi oziroma rešitvi problematike.

Delo poteka v obliki informiranja, individualnega svetovanja, partnerskega in družinskega svetovanja.

Glede na porast potrebe po svetovanju in glede na celosten pristop do ljudi v stiski je vedno bolj živa in aktualna ideja o oblikovanju svetovalnih centrov, ki bi omogočali tovrstno strokovno obravnavo na lokalnem nivoju. To bo glavna naloga naše socialne službe v prihodnjih letih.

Med prosilci je veliko takih, ki ne poznajo in ne znajo uveljavljati vseh pravic, po katerih so po zakonu upravičeni, in ne vedo, kje poiskati pomoč. Veliko jih išče pravni nasvet, mnogi, ki so se pred leti zadolžili, so ostali brez službe in ne zmorejo odplačevati posojil. Zaradi nizkih plač in pokojnin se večja število ljudi na robu preživetja.

Še vedno so pereč problem iskalci stanovanj in deložirani. Podnajemniki težko redno plačujejo visoke najemnine in družine, ki so se vselile v solidarnostna stanovanja, ne zmorejo visokih življenjskih stroškov. Stroški so pogosto tako visoki, da jim zmanjka denarja za hrano. Prejemniki socialne pomoči in osebe z nizkimi dohodki lahko pri stanovanjskem skladu

uveljavljajo subvencijo pri plačevanju stanarine, če imajo v najemu stanovanje, ki so ga dobili preko njihovega razpisa.

Na Karitas se obrnejo tudi prosilci z ogromnimi dolgovi, ki jim zaradi neplačevanja stanarine in najemnine grozi deložacija. V teh primerih se ne da kaj dosti storiti. Povežemo se z drugimi humanitarnimi organizacijami in s centrom za socialno delo ter pomagamo zmanjšati dolg in se skušamo dogovoriti za obročno odplačevanje.

Poseben problem so tisti, ki za las presegajo državne socialne cenzuse, tako da niso upravičeni do vseh olajšav in pomoči. Bremenijo jih visoke stanovanjske najemnine, ob katerih jim praktično nič ne ostane za plačilo osnovnih stroškov in za vsakdanje preživetje. V zadnjem času je vedno več tudi tistih, ki ne zmorejo plačevanja stroškov za predšolske in šolske otroke. Stroški vrtcev, šolskih malic, kosil, raznih taborov in šolskih dejavnosti, ki so obvezne, so visoki, še posebej je hudo za družine z več šoloobveznimi otroki. Starše to zelo prizadene, saj vedo, da se njihovi otroci počutijo izključene in zaznamovane.

Mediacija in somediacija

Svetovalno dejavnost smo v zadnjih letih obogatili z izvajanjem mediacije in somediacije, ki sta učinkoviti v primeru spornih vsebin glede osebnih in premoženjskih družinskih vprašanj v razmerjih med zakonskimi in zunazakonskimi partnerji, med starši in otroki, med brati in sestrami ter ostalimi družinskimi člani. Gre za konstruktiven proces reševanja spornih situacij, v katerem sta sprti strani aktivno udeleženi, s ciljem po mirni poti priti do rešitve, ki bo sprejemljiva za obe vpleteni strani v smislu izboljšanja družinskih odnosov in komunikacije med družinskimi člani. Tovrstno reševanje spornih vprašanj namreč ohranja in spodbuja spoštljiv odnos in dostojanstvo vpletenih. Na ta način želimo pomagati udeležencem priti do dogovora, izboljšati kakovost odnosov ter jih naučiti spoznati sebe in svoje želje ter razumeti druge, prevzeti pobudo za iskanje rešitev, zanje prevzeti odgovornost in tako soustvarjati proces reševanja nastalih spornih vprašanj.

Mediacija in somediacija prispevata tudi k osebni rasti in h kakovostnejši komunikaciji v smeri sprotnega reševanja situacij. Tako je pot do rešitve hitrejša in mirnejša, v obojestransko zadovoljstvo, z manj možnostmi zaostrovanja sporov v prihodnje.

2. MATERIALNA POMOČ DRUŽINAM IN POSAMEZNIKOM

V pisarni ŠKL na Poljanski cesti 2 smo v letu 2020 zabeležili 2.918 različnih oblik pomoči. V letu 2020 smo z rednimi prehrabnimi paketi in pralnim praškom pomagali 313 družinam s 1.154 družinskimi člani. Razdelili smo 2.274 rednih paketov hrane, ki smo jih kar nekajkrat obogatili s podarjeno hrano z dolgim rokom uporabe in higienskimi potrebščinami, ter 852 kosov pralnega praška. Še vedno pa oskrbujemo zelo veliko prejemnikov, ki prihajajo iz župnij, kjer nimajo organizirane Karitas ali pa le-ta ne deli paketov (Ljubljana Šentvid, Ljubljana Sv. Nikolaj, Ljubljana Barje, Ljubljana Sv. Jakob, Ljubljana Polje, Ljubljana Moste). Pomoč z EU-hrano pa je pri nas trikrat prejelo še 123 družin s 364 člani iz župnij Ljubljana Šentvid, Ljubljana Sv. Nikolaj, Ljubljana Sv. Jakob, Ljubljana Polje in Ljubljana Moste. Podarjeno hrano smo ob petkih delili 222 družinam z 847 družinskimi člani.

Vedno več je prošelj za pomoč pri plačilu položnic za električno, stanarino, komunalne storitve, dodatno zdravstveno zavarovanje in ostale nujne stroške. Ta pomoč je v letu 2020 znašala 55.272,81 €, nudili pa smo jo 394 družinam iz 51 ŽK in ŽU. Pomoč je prejelo 996 družinskih članov.

ŽK, ki so na naš naslov poslale prošnje prosilcev za pomoč pri plačilu položnic, so naslednje: Bled, Borovnica, Dobropolje, Dolenji Logatec, Domžale, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Izlake, Jarše, Jesenice, Kamnik, Koroška Bela, Kranj, Kranj Primskovo, Kranj Zlato polje, Litija, Ljubljana Barje, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Dravlje, Ljubljana Fužine, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Marijino oznanjenje, Ljubljana Moste, Ljubljana Podutik, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Jakob, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Sv. Nikolaj, Ljubljana Sv. Peter, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Šiška, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Ljubljana Zadobrova, Mengeš, Moravče, Pirniče, Radeče, Sostro, Šentvid pri Stični, Škofjan pri Turjaku, Škofja Loka, Trzin, Tržič - Bistrica, Zagorje ob Savi, ŠKL.

Iz sredstev, zbranih po namenu, smo poravnali položnice v višini 36.998,85 €. Pomagali smo devetim družinam s plačilom terapij, zdravljenja, ortopedskih pripomočkov, nakupom prilagojenega avtomobila, ureditvijo kopalnice, popravila ostrešja po požaru.

V letu 2020 smo razdelili tudi ozimnico. Kupili smo 5.175 kg jabolk in 6.480 kg krompirja. Pomoč je prejelo 166 družin in posameznikov s 523 družinskimi člani.

V jesenskem času se pojavi tudi problem ogrevanja in stroškov nakupa kurjave. V letu 2020 nam je v okviru akcije Družina prošnje 230 družin in posameznikov poslalo 50 ŽK oziroma župnijskih uradov. Akcija Družina je namenjena predvsem premostitvi trenutne hude stiske in pomoči pri večjih enkratnih stroških, kot sta npr. nakup kurjave ali osnovne bele tehnike. 248 družinam smo odobrili pomoč v skupni višini 40.110 €. 164 družinam smo pomagali pri nakupu drv, 24 pri nakupu kurilnega olja in plina, 39 pri plačilu položnic za ogrevanje ter trem pri nakupu bele tehnike. Položnic za redne stroške v okviru te akcije nismo plačevali.

ŽK, ki so sodelovale v akciji Družina, so: Bevke, Dolenja vas, Domžale, Ig, Ihan, Ivančna Gorica, Izlake, Jarše, Jesenice, Kamnik, Kisovec, Kranj, Kranj Drulovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Šmartin, Kranj Zlato polje, Kropa, Lipoglav, Litija, Ljubljana Barje, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Koseze, Ljubljana Moste, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Mengeš, Moravče, Notranje Gorice, Pirniče, Polhov Gradec, Preserje, Radeče, Radovljica, Ribnica, Sostro, Stranje, Šentvid pri Stični, Šmartno pod Šmarno goro, Tržič - Bistrica, Trzin, Vrhnika, Zagorje, Železniki, ŠKL.

V letu 2020 smo delili tudi EU-hrano. Prejeli smo tri dobave. EU-hrano je prejela ŠKL in 105 ŽK, in sicer 92.640 kg bele moke, 42.120 kg riža, 29.670 kg špagetov, 29.595 kg polžkov, 285.720 l mleka in 81.000 l olja, 34.560 kg pelatov in 39.456 kg fižola. Skupaj smo 105 ŽK s 23.467 prejemniki pomagali s 634.761,00 kg EU-hrane v vrednosti 475.722,13 € (vrednost ukrepa po pogodbi). Hrano je prejelo tudi 15 društev in zavodov (Društvo Altra, Vincencijeva zveza, Društvo Barka, Društvo Mozaik, Društvo Stigma, Društvo Vita, KBBI, Krizni center, Materinski dom Škofljica, Novi Paradoks, Skala, Skam, SOS-telefon, Šent, Zavod Pelikan).

Pomoč z EU-hrano je vsebovala osem artiklov (moka, riž, olje, pelati, fižol, mleko, testenine: špageti, polžki). Večino artiklov smo vključili v redne pakete.

Preko celega leta smo poleg rednih paketov delili tudi hrano s krajšim rokom trajanja, ki so nam jo podarila nekatera podjetja. Njena ocenjena vrednost je bila 180.218,20 €. Te dodatne in več kot dobrodošle pomoči so bili deležni prosilci ŽK in več kot 150 družin na ŠKL. Za pomoč v hrani se pri naših socialnih delavkah oglašajo tudi ženske iz varnih hiš in materinskih domov. Pri nas dobijo prvo najnujnejšo pomoč, nato pa jih usmerimo na pristojne ŽK.

V naši pisarni se je oglasilo veliko ljudi, ki so potrebovali pohištvo in ostalo nujno opremo za stanovanja. Pomagali smo jim s posredovanjem informacij in jih povezali z darovalci stanovanjske opreme, bele tehnike in ostalih uporabnih predmetov za gospodinjstvo. Veliko je bilo tudi povpraševanja po opremi za novorojenčke.

3. POČITNICE DRUŽIN

Letovanje v Portorožu je namenjeno družinam, ki si počitnic ne morejo privoščiti in potrebujejo čas za skupno druženje. Počitnice družinskim članom ponujajo možnost, da se posvetijo drug drugemu in stvarjem, ki jih družijo. V treh izmenah (od 29. 6. do 6. 7., od 3. 8. do 8. 8. in od 10. 8. do 15. 8.) je letovalo 17 družin, ki so skupaj šteje 80 članov. Od tega je bilo 41 % enostarševskih in 59 % dvostarševskih družin.

Družine so se na letovanje prijavile preko ŽK. Letos so bile izbrane družine iz 14 ŽK. Vse družine so se na počitnicah razbremenile, saj je program letovanja nanje pozitivno vplival. Za prostovoljno delo nam je uspelo nagovoriti 15 mladih animatorjev ter dve kuharici.

Udeležencem letovanja smo poleg prenočitve nudili tri obroke dnevno, izlet z ladjo ter plačilo vseh vstopnin, vezanih na program.

Vsako skupino so spremljali voditelj in njegov pomočnik, animatorji za otroke ter kuharica. Voditelji oblikujejo program za otroke in starše, pri tem upoštevajo dinamiko skupine, želje in potrebe udeležencev. Da bi bilo to mogoče in v izogib neprijetnim situacijam, morajo ŽK posredovati čim več informacij o prijavljenih družinah. Starši se srečujejo na vodenih pogovornih delavnicah, kjer si izmenjujejo mnenja in izkušnje o vzgoji, družinskem življenju in vsakodnevnih težavah. Otroci lahko na ustvarjalnih delavnicah izrazijo svojo umetniško žilico. Rišejo na steklo, oblikujejo glino, barvajo majice in podobno. Dobrodošlo je tudi sodelovanje staršev, ki na ta način dobijo nove zamisli o kakovostnem preživljanju prostega časa z otroki. Velik poudarek je na sproščenem druženju, razumevanju in prijateljstvu med vsemi člani skupine, ki sodelujejo in pomagajo tudi pri nekaterih dnevni opravilih. Zaradi epidemije smo prilagodili število družin in vse aktivnosti, ki so se izvajale v hiši in na plaži. Pripravili smo poseben protokol za čiščenje skupnih prostorov ter terase. Vsaka družina je pri obrokih sedela vedno za isto mizo. Prostovoljci, ki so prinašali hrano, so nosili maske. O naših dnevni aktivnostih smo poročali na FB. Tretji termin je obiskal tudi predsednik države Borut Pahor.

V letu 2020 je bilo za letovanje prijavljenih 27 družin, nekaj tudi takih, ki zaradi zdravstvenih težav, zaradi poostrenih korona razmer niso prišle v ožji izbor.

Družine, ki so se udeležile letovanja, so pestile različne težave: slabo materialno stanje, razne deviacije, alkoholizem, nasilje, bolezni, brezposelnost. Nekatere družine so zaradi slabih ter neurejenih medsebojnih odnosov potrebovale psihično oporo.

4. POMOČ ŠTUDENTKAM MATERAM

V preteklem letu je ŠKL nudila pomoč 9 študentskim družinam in mamicam. Prejele so pomoč v hrani in higienskih potrebščinah ter oblačilih.

5. POMOČ OTROKOM

Pomoč pri nakupu šolskih potrebščin

V lanskem letu se je na akcijo Pomoč pri nakupu šolskih potrebščin odzvalo 84 ŽK. V obravnavo so nam poslale 737 prošenj. Tem se je pridružilo še 9 prošenj, ki so bile oddane na ŠKL. Pozitivno smo rešili 756 prošenj.

Pomagali smo 756 družinam oziroma 1.732 otrokom, od tega 931 osnovnošolcem in 886 srednješolcem. Skupna vsota, ki smo jo v lanskem letu namenili za pomoč osnovnošolcem in dijakom pri nakupu delovnih zvezkov in šolskih potrebščin, je bila 100.710 €.

Za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov smo razdelili bone za odobreno višino. Vsem otrokom, ki so bone prejeli na Poljanski 2, smo na podlagi šolskih seznamov razdelili tudi nove zvezke, ki so jih zbirali njihovi vrstniki po osnovnih šolah. Akciji so se uspešno pridružili tudi vrtci, ki so zbirali pretežno barvice, flomastre, tempera barve, pisala ... Tako smo staršem v veliki meri olajšali stroške ob začetku novega šolskega leta. Zvezke smo razdelili tudi ŽK, ki so bile zanje zainteresirane in so jih potem same razdelile svojim šolarjem. Skupaj z ŽK smo razdelili 20.000 novih zvezkov.

V akciji so sodelovale naslednje ŽK: Bevke, Borovnica, Brezovica, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Dobropolje - Videm, Dolenja vas, Dolnji Logatec, Domžale, Gorje, Grosuplje, Homec, Ig, Ihan, Ivančna Gorica, Izlake, Jarše, Javorje nad Škofjo Loko, Jesenice, Kamnik, Kisovec, Kokrica, Komenda, Koroška Bela, Kranj, Kranj Drulovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Šmartin, Kranj Zlato polje, Kresnice, Kropa, Litija, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Črnuče, Ljubljana Dravlje, Ljubljana Fužine, Ljubljana Ježica, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Marijino oznanjenje, Ljubljana Moste, Ljubljana Polje, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Sv. Peter, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Šiška, Ljubljana Šmartno, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Ljubljana Zadobrova, Mengeš, Moravče, Notranje Gorice, Pirniče, Polhov Gradec, Preserje, Preska, Radeče, Radovljica, Ribnica, Selca, Sostro, Stari trg pri Ložu, Stična, Stranje, Sv. Helena Dolsko, Šenčur, Šentjošt nad Horjulom, Šentvid pri Stični, Škofja Loka, Škofljica, Šmarca - Duplica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Tržič - Bistrica, Velike Lašče, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Železniki, Želimlje.

Program pomoči Botrstvo

Leta 2020 je pomoč v okviru programa Botrstvo, ki jo pretežno namenjamo šolskim stroškom in plačilu obšolskih dejavnosti, znašala 655,00 €. Nižjemu znesku pomoči so botrovale izredne razmere, zaprtje šol in šolanje na daljavo ter prekinitev vseh športnih in ostalih izvenšolskih aktivnosti in dejavnosti.

Letovanje otrok

Že več let zapored organiziramo letovanje za tiste otroke, ki bi sicer ne mogli na počitnice. Počitnice so potekale pod vodstvom skupine prostovoljcev Biseri v prostorih župnišča v Portorožu. V letu 2020 so otroci v Portorožu in na Debelem Rtiču letovali v treh izmenah: od 20. 7. do 27. 7. (4 otroci), od 27. 7. do 3. 8. (14 otrok), od 3. 8. do 10. 8. (11 otrok). Termina za mladostnike od 10. 8. do 17. 8. se je udeležilo 17 mladostnikov. Program je pripravilo 78 mladih animatorjev prostovoljcev pod vodstvom Slovenske karitas ter 12 voditeljev in sovoditeljev. Počitnice so zaznamovali smeh, igre, petje, zabava in zanimivi pogovori. Prav tako ni manjkalo kopanja in sončenja, številne delavnice pa so popestrile večere in dneve, ko vreme ni bilo naklonjeno morskim užitek. V vsako izmeno so povabili goste, imeli so izdelan duhovni program, ustvarjalne delavnice, igre na plaži, vesele večere.

Osrednja tema letovanja so bila Čustva. V dnevni igrici je nastopal glavni junak Duhec, ki je vsak dan dobil eno packo. Ta packa je predstavljala čustvo. Čustva so ponazarjali z različnimi barvami. Šramežljivček s črno packo, Gnusko z zeleno packo, Ljuba z roza packo, Groza s sivo packo, Otožna z modro packo in Srečka z rumeno packo ter Zmaj. Sv. maša je potekala enkrat med tednom in v nedeljo. Otroke so obiskali zanimivi gosti: skakalec Robert Kranjec, jamarji iz Jamarske reševalne službe, Pasja reševalna enota, Bioexo, predstavniki Zveze slepih in slabovidnih Slovenije, gasilci, plesna skupina Žabice ter različne glasbene skupine. Otroke je obiskal tudi predsednik države Borut Pahor. V letovanje se je vključilo tudi 8 otrok migrantskih družin (Iran, Irak, Sirija, Kongo, Kosovo, Makedonija). Bili so enakomerno razporejeni čez vse tedne, tako da so se lažje vključili. Navdušeni so bili, da so se naučili plavati, nekateri od njih pa so celo prvič videli morje. Težav s sporazumevanjem ni bilo, saj so vsi vključeni v slovenske šole.

V vseh petih izmenah je iz naše ŠK letovalo 46 otrok in mladostnikov.

Kot vsako leto smo bili tudi v letu 2020 priča odpovedim na dan odhoda. V veliko primerih je bila izbira otrok primerna. Precej jih je bilo potrebnih letovanja, saj zaradi materialne stiske s starši ne gredo na morje. Je pa bilo prijavljenih tudi nekaj otrok, ki so se udeležili že letovanja v okviru drugih organizacij (RK, ZPM). Pri teh otrocih je opaziti prenasičenost z letovanji. 5 otrok, ki so bili prijavljeni, se letovanja ni udeležilo.

6. POMOČ STAREJŠIM, BOLNIM IN INVALIDOM

Izposoja invalidskih in ortopedskih pripomočkov

V letu 2020 je bilo največje povpraševanje po bolniških posteljah, ki smo jih posodili največ. V zadnjem času se za izposajo na nas pogosto obračajo ŽK. Njihovim uporabnikom priskrbimo potrebni pripomoček, včasih tudi sanitetni material, če ga imamo na voljo (plenice, posteljne podloge). V preteklem letu smo kupili novo električno posteljo, saj je po njih največje povpraševanje, veseli smo tudi vsake donacije novejših pripomočkov.

Strokovno vodene počitnice starejših

Tudi v letu 2020 smo nadaljevali s počitnicami, ki so namenjene prostovoljcem ŠK in ŽK. Od 14. 9. do 18. 9. je z nami letovalo 14 prostovoljcev iz 7 ŽK in ŠK. Počitnikovali smo v prostorih starega župnišča v Portorožu.

Za udeležence smo pripravili aktivne počitnice s pestrim in zanimivim programom. Sestavljale so ga zanimive pogovorne delavnice o delu prostovoljcev, o vprašanih, s katerimi se soočajo, primerjali smo izkušnje in skupaj iskali rešitve za težave, s katerimi se prostovoljci srečujejo pri svojem delu. Mnogi so se med pogovori razbremenili, z olajšanjem ugotovili, da se s podobnimi težavami in pomisleki ne srečujejo sami in da lahko pričakujejo vso podporo s strani strokovnih delavcev na ŠK. Ker smo se osebno spoznali in skupaj preživeli veliko prijetnih uric, jim bo lažje poklicati ali priti k nam po pomoč in nasvet, nam zaupati morebitne težave pri delu s prejemniki pomoči.

Podpora prostovoljcem je ključnega pomena za delo Karitas, zato se na letovanje skrbno pripravimo. Veseli nas, da nam je tudi v lanskem letu uspelo uspešno izvesti program in, kar je najbolj pomembno, ponuditi tistim, ki darujejo svoj prosti čas za ljudi v stiski, možnost sproščene družbe, izmenjave izkušenj in razbremenitve. Z nami je preživel prijeten dan in nam maševal Marko Čižman. V Seči smo si ogledali kaktuse Grašič in Formavivo. V Piranu smo si ogledali minoritski samostan s cerkvijo, ki nam ga je razkazal p. Roman Tkauč. Na izletu v Izoli smo si ogledali obnovljeni zvonik cerkve sv. Mavra, ki je visok 39 metrov. Nahaja se na najvišji točki nekdanjega izolskega otoka, z njega pa se odpira čudovit razgled.

V večernih urah smo gostili zanimive ljudi, s katerimi nas druži skupna skrb za ljudi v stiski. Obiskali so nas predstavniki Vrtnice in nam predstavili, kako poteka zdravljenje alkoholizma pri njih. Poskrbeli smo tudi za delavnice ročnih spretnosti, na katerih so nekateri udeleženci pokazali svojo umetniško plat (izdelovanje rožic iz krep papirja, barvanje in risanje na kozarce, izdelovanje okraskov), mnogi pa so ugotovili, da bodo pridobljeno znanje in ideje koristno uporabili na domačih Karitas.

Vreme nam je služilo, pa tudi morje ni bilo premrzlo za namakanje nog in plavanje najpogumnejših. Obiskali pa smo tudi bazen. Dneve smo si popestrili z zanimivimi izleti, ki so že naša stalnica. V tednu dni, ki smo ga preživeli skupaj, nam je uspelo ustvariti sproščeno vzdušje, napolnili smo akumulatorje in si nabrali novih moči za nadaljnje delo.

Udeleženci letovanja smo si obljubili, da se bomo med letom srečevali in s tem ohranjali stik in mrežo sodelavcev, na katere se lahko obrnemo, ko imamo konkretne težave pri svojem

delu. Zaradi korona ukrepov je letovalo manj prostovoljcev kot prejšnja leta. Morali smo upoštevati varnostno razdaljo. V sobe smo nastanili osebe iz iste Karitas, uporabljali maske, upoštevali varnostno razdaljo ter si vestno razkuževali in umivali roke.

7. ZIMSKI TABOR SLEPIH

V letu 2020 nam je še uspelo izpeljati zimski tabor slepih, poletni tabor pa je zaradi epidemije odpadel.

Zimski tabor je potekal v Piranu od 7.2. do 14.2. Udeležilo se ga je 25 oseb, od tega 16 slepih in slabovidnih. Bivali so v Minoritskem samostanu Piran. Tabor so zaznamovali zanimivi gostje: lutkarica, igralka in komičarka Lucija Čirović, pevka Lea Sirk, oče Bojan Ravbar, vodja pastoralnega centra v Strunjanu, Marko Čižman, predsednik ŠKL, ki se jim je s kitaro pridružil tudi na ladjici Solinarka. Podali so se na ogled Pirana, si ogledali muzej mehkužcev, Sečoveljske soline ter obiskali turistični kmetijo Gramona, ki skrbi za oljčnik nad solinami. Poleg pohodov in vsakodnevne jutranje telovadbe, so se udeleženci tabora učili tudi korakov užiškega kola in si privoščili kopanje v toplicah.

8. BEGUNCI, TUJCI, AZILANTI

Beguncem, tujcem in azilantom pomagamo že od vsega začetka, sprva predvsem s hrano in obleko ter pri iskanju nastanitev in stanovanjske opreme. V zadnjem času pa se vse več ljudi na nas obrača s prošnjami za plačilo položnic. Težave imajo pri plačilu šolskih malic, mesečnih vozovnic, tisti pa, ki so se preselili v podnajemniška stanovanja, pri plačevanju mesečnih stroškov. V sodelovanju z drugimi humanitarnimi organizacijami zanje večkrat plačujemo tudi zdravstvene storitve (stomatološke storitve, delna plačila operacij ipd.).

V letu 2020 smo oskrbovali 56 družin in 15 posameznikov (skupaj 143 oseb). V glavnem gre za ljudi, ki so prišli v Slovenijo s Kosova in iz Makedonije ter si še niso uspeli pridobiti slovenskega državljanstva. Glede na to, da imajo le status začasnega bivanja in dobivajo le priložnostna dela, jim pomoč v hrani, ki jo nudi Karitas, pomaga pri preživetju. Oskrbujemo pa tudi nekaj prosilcev za azil, ki s svojimi družinami živijo v najemniških stanovanjih.

V zadnjem letu opažamo porast priseljencev s Kosova, z Bližnjega vzhoda in iz Afrike. K nam so prišli kot prosilci za azil. Ko so ga pridobili, so se pojavili problemi preživetja. Najemnine za stanovanja so visoke, služb ni, živeti samo od socialne pomoči pa je včasih težko. Posebej veliko je razočaranje tistih, ki so v Sloveniji videli deželo blagostanja. Posamezniki izredno težko uspejo redno plačevati najemnino in stroške, ki pogosto znašajo več kot socialna pomoč. Prav tako tudi težko najdejo stanodajalca, ki bi jih bil pripravljen prijavit, da bi si lahko pridobili ustrezne dokumente.

Večina od njih ima težave s komunikacijo, kar otežuje pridobivanje pomoči in ustreznih dokumentov na raznih uradih. Pomemben del pomoči je tudi zagovorništvo. Naše strokovne

delavke jim pomagajo pri pisanju prošenj, pri stikih z različnimi institucijami, jih usmerjajo in seznanjajo z boljšimi možnostmi za preživetje.

Hiša za deložirane osebe v Logatcu

Pred leti, ko je bil pritisk beguncev čez Slovenijo zelo velik, smo se tudi na Karitas spogledovali z idejo, da bi se vključili v reševanje begunske problematike z integracijsko hišo. Izkazalo se je, da pri beguncih ni dovolj interesa, da bi ostali v Sloveniji, pa tudi Logatec je bil zanje preveč oddaljen. Ker smo dobili hišo v brezplačen najem, je ŠKL iskala nove možnosti in oblike, da bi hišo naselili. Najprej jo je bilo potrebno temeljito preurediti, dograditi in ustvariti bivalne enote za uporabnike. Vanje smo naselili osebe, ki so bile deložirane in so ostale brez strehe nad glavo. Naše bivalne enote imajo svojo kuhinjo, sanitarije in kopalnico. Opremili smo jih z novo kuhinjo in pohištvom, ki smo ga v veliki meri dobili podarjenega. V hiši je trenutno šest stanovanj z enajstimi stanovalci. Ena begunska družina se je med letom izselila. Trenutna živita v hiši tudi dve družini iz Venezuele, ki sta v procesu repatriacije. V začetku leta 2021 pričakujemo sedmo štiričlansko družino. Stiske stanovalcev so zelo kompleksne. Vsem pa so skupna deložacija, bolezen, invalidnost in slabo finančno stanje.

9. IZOBRAŽEVANJE PROSTOVOLJCEV

Četrtekovi izobraževalni večeri za sodelavce ŽK in januarsko srečanje na Viču

V pomladanskem in jesenskem času običajno na treh lokacijah v škofiji, v Cerknici, na Brezjah in v Ljubljani, izvedemo strokovna predavanja in delavnice v okviru že tradicionalnih četrtekovih izobraževalnih večerov za sodelavce ŽK. Tokrat nam je samo v Cerknici uspelo izvesti predavanje na temo *V ljubezni osvobojeni krivde in sramu*, ki ga je izvedla dr. Tatjana Rožič, zakonska in družinska terapevtka, in se ga je udeležilo 33 prostovoljcev ŽK.

V letu 2020 smo bili vključeni v projekt SOPA. Na temo Alkoholna problematika v Sloveniji smo se udeležili vseh aktivnosti, ki jih je pripravil NIJZ. Delovanje Karitas smo v okviru projekta predstavili v Ljubljani in Kranju. Razdelili smo gradivo o zmernem pitju alkohola in osveščanju o problemu alkoholizma.

Izobraževalni večeri so bili dobro obiskani, udeleženci so sodelovali tudi s svojimi mnenji in vprašanji, tako da se je večkrat s predavatelji razvil zanimiv dialog. Z veseljem ugotavljamo, da se naši predavatelji na srečanja zelo dobro in resno pripravijo in tako na svoj način izkažejo spoštovanje in priznanje našemu delu z ljudmi v stiski. Opažamo tudi, da udeleženci zavzeto sodelujejo, kadar se teme dotikajo konkretnega dela z uporabniki ali njih osebno. V letu 2020 žal nismo pripravili vseh izobraževanj po načrtanem programu, zaradi korona ukrepov, prav tako tudi za pomoč ŽK pri pripravi letnih poročil, smo bili pa za vprašanja na voljo preko telefona.

Organizirali smo tudi dve izobraževanji z naslovom *Smernice dobre prakse – HACCP za nevladne organizacije, ki poslujejo z živili*. Izobraževanje je izvedla ga. Tatjana Kruder, univ. dipl. inž., ki je podala smernice za dobre higienske prakse pri ravnanju z živili. Cilj dogodka je bil seznaniti prostovoljce, ki delijo hrano, s pravilnimi načini zbiranja, shranjevanja, prevažanja in razdeljevanja živil, viškov hrane ter toploteke.

Da si naši prostovoljci želijo izobraževanj, dokazuje številna udeležba na januarskem srečanju v Antonovem domu na Viču, kjer nam je dr. Barbara Simonič predavala na temo *Življenjske izgube in proces poslavljanja*. Spregovorila je o večplastnosti izgub, s katerimi se dnevno srečujemo v vsakdanjem življenju. Vsaka sprememba v življenju pomeni neko izgubo, saj od nas zahteva, da opustimo ali zamenjamo določene odnose, vloge, načrte, možnosti. Izguba pomeni izgubiti nekaj, kar smo imeli, hkrati pa jo lahko doživljamo tudi ob soočanju s tem, da nečesa nismo imeli, pa bi nam pripadalo oz. bi v drugačnih okoliščinah lahko imeli. Tanja Valenta, spec. zakonske in družinske terapije, pa je spregovorila o fazah žalovanja in dejavnikih, ki vplivajo na žalovanje.

Predavanju je sledilo delo po delavnicah, ki je bilo namenjeno temu, da se vsak udeleženelec, v kolikor je pripravljen, v mislih sreča in sooči s procesom izgube pri sebi. Udeleženci so bili v skupine razdeljeni že ob prihodu. V skupini so najprej risali časovnico, ki je predstavljala njihovo življenje od rojstva do danes. Podrobneje so pogledali tri izgube, ki so bile zanje najtežje. Odgovorili so si na vprašanja, zakaj so izbrali ravno te tri dogodke, zakaj so bili ti dogodki tako težki, kako so se počutili takrat, koliko časa in na kakšen način so žalovali. Nato je sledilo risanje nagrobnikov. V naši kulturi je navada, da po smrti svojcem postavimo spomenik. Nanje pogosto napišemo tudi napise, ki odražajo čustveni vidik žalovanja. Mi smo se morali poglobiti v izgubo in poiskati, kaj točno smo ob tem izgubili: prijateljstvo, notranji mir, določene sposobnosti ... Spoznali smo, da je žalovanje dolgotrajen, boleč in naporen proces, ki na dan prinese različna čustva. Ta so lahko pričakovana, kot so žalost, brezup, negotovost, obupanost. Lahko pa sproži tudi jezo, zanikanje izgube, nemoč, depresivnost. Žalovanje je oseben, čustven odgovor posameznika na izgubo in lahko vpliva na vse vidike njegovega življenja. Proces žalovanja je običajno tudi zelo boleč. Odvisen je od naše osebnosti, sposobnosti soočanja s stresom, naših življenjskih izkušenj, socialne podpore. Srečanja se je udeležilo 250 prostovoljcev.

Izobraževanja za svetovalno pomoč

Januarja in februarja smo nadaljevali s šolanjem za svetovanje. Imeli smo dva vikend seminarja v Portorožu. Udeležilo se ju je 18 prostovoljcev, sodelavcev ŽK. Pridružili so se nam tudi sodelavci ŽK Koper. Vodila sta ju dr. Stanko Gerjolj in mag. Ana Rožman. Leta 2020 smo pripravili tudi en celodnevni seminar za svetovanje. Vodil ga je dr. Stanko Gerjolj. Udeležila se ga je skupina 18 prostovoljcev, ki so zaključili usposabljanje za svetovalno pomoč na ravni ŽK. Srečanja sta bili na temo *Kaj me je zaznamovalo v času epidemije - moji odzivi nanjo*.

Planirali smo, da bomo do decembra šolanje zaključili. Zaradi korone nam je uspelo realizirati samo dve vikend izobraževanji v okviru programa, ki obsega skupno osem vikend izobraževanj (skupaj 144 ur).

Geštalt je pot ozaveščanja lastnih fizičnih, emocionalnih in duhovnih potreb. Njen cilj ni samo odpravljanje in lajšanje neprijetnih spominov in vzrokov čustvenih in duševnih težav. V procesu razvijamo sposobnost zavedanja vedenjskih vzorcev in izbor, ki jih sprejemamo v življenju. Vsak človek ima možnost izbire pri odzivanju in doživljanju ter prevzemanju odgovornosti za oblikovanje lastnega življenja.

V procesu dela na sebi se soočamo s samim seboj in s tem, kar je v našem življenju boleče in nam prinaša trpljenje, žalost ali jezo ter, kar je v našem življenju dobro in pozitivno, od koder lahko črpamo pozitivne izkušnje.

Jasno je, da ne moremo spremeniti drugih, spremenimo lahko le sebe. In s tem, ko se sami spremenimo, ustvarimo nekaj novega, kar privede do spremembe v drugih.

10. POMOČ V BOSNI IN HERCEGOVINI

Ljudska kuhinja v Sarajevu in mednarodni poletni delovni tabor

Sredstva namenjamo Caritas Vrhbosanske nadbiskupije za financiranje ljudske kuhinje v Sarajevu, ki s toplim obrokom dnevno oskrbuje okoli 140 oseb, razdelijo tudi veliko družinskih paketov.

Ljudska kuhinja v Sarajevu je eden najdalgotrajnejših projektov Caritas Vrhbosanske nadbiskupije. Njeni začetki segajo že v leto 1996. V osrednji kuhinji v Sarajevu pripravljajo tople obroke, ki jih od ponedeljka do petka s Caritasovim kombijem razvažajo na štiri lokacije v mestu, medtem ko vsi, ki stanujejo v bližnji okolici, sami prihajajo po hrano. Za konec tedna je uporabnikom zagotovljen hladni obrok.

V zeniški podružnici ljudske kuhinje prav tako pripravljajo tople obroke, ki jih od ponedeljka do petka uporabnikom dostavljajo na domači naslov. Zaradi izrednega stanja ob pandemiji covid-19 v ljudski kuhinji v Zenici ni bilo mogoče nadaljevati z ustaljenim delom, zato so v sodelovanju z župniki svoje uporabnike oskrbovali preko družinskih paketov z osnovnimi živili. Tako so mesečno oskrbeli 79 družin z več kot 200 družinskimi člani.

Projekt ljudske kuhinje poskuša posameznikom in družinam v stiski zagotoviti najosnovnejše za preživetje (dnevni topel obrok) in jim omogočiti človeku dostojen vsakdan. Namenjen je starejšim in bolnim osebam, brezposelnim, beguncem, brezdomcem in družinam. Kuhinje Karitas so odprte vsem v stiski, ne glede na nacionalne, verske razlike. Posameznik v stiski je edini argument in motiv za izvedbo tega projekta.

11. PROSTOVOLJCI ŠKL

V skladišču z obleko na Hudovernikovi 6 dela 26 prostovoljk, ki so v lanskem letu opravile 4.212 ur prostovoljnega dela. Pripravljajo obleko za posameznike, za ŽK in za tujino. Pogosto se na nas obrnejo tudi centri za socialno delo, zapori ter druge humanitarne organizacije. V pisarni na Poljanski 2 nam je pomagalo 5 prostovoljk in prostovoljcev, ki so skupaj opravili 1.566 ur. Pri počitnicah družin pa je sodelovalo 15 prostovoljcev in skupno opravilo 3.122 ur. Pri izobraževanjih sodelujeta 2 prostovoljki in opravita skupaj 96 ur prostovoljnega dela.

12. SKLADIŠČA KARITAS

V skladišču je bilo strankam izdanih 1.144 naročilnic za obleko. Skupno je obleko in obutev preko celega leta dobilo preko 4.000 oseb. Kateri kosi obleke so najbolj iskani, narekuje letni čas. V zimskem času je bilo največje povpraševanje po bundah, jopicah, puloverjih, topli in nepremočljivi obutvi. V poletnih mesecih pa smo izdali veliko majic in kratkih hlač. Skozi vse leto izdamo veliko otroške obleke ter opreme za otroke (avtosedeži, vozički, kolesa, igrače). V skladišču na Hudovernikovi 6 so v letu 2020 razdelili tudi hrano in pralni prašek prosilcem s Poljanske 2, mamicam študentkam in prosilcem iz ŽK Ljubljana Sv. Peter.

V skladišču s hrano na Slovenčevi 19 sta v letu 2020 delo opravljala dva sodelavca. Pripravljala sta hrano za ŽK in pakete za ŠK.

Čez leto smo ŠKL in 105 ŽK delili EU-hrano, in sicer 92.640 kg bele moke, 42.120 kg riža, 29.670 kg špagetov, 29.595 kg polžkov, 285.720 l mleka in 81.000 l olja, 34.560 kg pelatov in 39.456 kg fižola. Skupaj smo 105 ŽK s 23.467 prejemniki pomagali s 634.761 kg EU-hrane v vrednosti 475.722,13 € (vrednost ukrepa po pogodbi). Hrano je prejelo tudi 15 društev in zavodov (Društvo Altra, Vincencijeva zveza, Društvo Barka, Društvo Mozaik, Društvo Stigma, Društvo Vita, KBBI, Krizni center, Materinski dom Škofljica, Novi Paradoks, Skala, Skam, SOS-telefon, Šent, Zavod Pelikan). Pomagale so tudi štiri osebe, ki so opravljale družbeno koristno delo.

Iz skladišča ŠKL smo 60 ŽK razdelili še za 169.029,40 € vrednosti hrane, ki smo jo kupili, ter za 186.400,00 € podarjene hrane s krajšim rokom trajanja.

V letu 2020 so pripravljali hrano za redne pakete naslednjim ŽK: Bevke, Bled, Borovnica, Brezovica, Cerknica, Dob, Dolenja vas, Homec, Ig, Ihan, Izlake, Jarše, Jesenice, Kamnik, Kisovec, Koroška Bela, Kranj, Kranj Drulovka/Breg, Kranj Primskovo, Kranj Šmartin, Kranj Zlato polje, Kropa, Križe, Litija, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Črnuče, Ljubljana Dravlje, Ljubljana Fužine, Ljubljana Ježica, Ljubljana Kašelj/Zalog, Ljubljana Kodeljevo, Ljubljana Koseze, Ljubljana Moste, Ljubljana Rakovnik, Ljubljana Stožice, Ljubljana Sv. Križ, Ljubljana Šiška, Ljubljana Štepanja vas, Ljubljana Trnovo, Ljubljana Vič, Ljubljana Zadobrova, Mengeš, Notranje Gorice, Preska, Preserje, Radeče, Radovljica, Ribnica, Rovte, Sostro, Šentjošt nad Horjulom, Šentvid pri Stični, Škofja Loka, Škofljica, Šmarca - Duplica, Šmartno pod Šmarno Goro, Vir, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Želimlje, ŠKL.

ŽK Ljubljana Sv. Peter zaradi pomanjkanja prostora nima svojega skladišča, zato njihovi uporabniki prevzemajo hrano v skladišču ŠKL na Hudovernikovi 6. Prav tako naše skladišče deli hrano za ŽK Ljubljana Polje in ŽK Ljubljana Šentvid.

13. SPLOŠNO KORISTNO DELO

V letu 2020 se je v okviru programa Splošno koristno delo namesto prestajanja ali plačila kazni v delo na ŠK vključilo 4 osebe. Delovno obveznost so opravili v skladišču hrane ter kot spremljevalci voznika. Skupaj so opravili 923 ur dela. Posebej v obdobjih, ko smo razdeljevali EU-hrano, so nam bili v veliko pomoč. Večinoma imamo z delavci dobre izkušnje, v primeru

Karitas

Škofijska karitas Ljubljana

težav in disciplinskih problemov pa jih vrnemo na center za socialno delo, ki jih lahko napoti še v kako drugo izvajalsko organizacijo.

Razen organizacijskega in administrativnega dela ŠKL s temi sodelavci nima stroškov. Stroške njihove zaposlitve pokriva ministrstvo, nam jih povrnejo centri za socialno delo.

*Jože Kern
generalni tajnik
Škofijske karitas Ljubljana*